

بسمه تعالی

شیوه نامه اجرایی آیین نامه آموزشی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته وزارت علوم، تحقیقات و

فناوری مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۵

مقدمه

این شیوه نامه به منظور اجرای هماهنگ‌تر آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (شماره ۱۶۲۹۰۲/و مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۰) و بخشنامه اجرایی در خصوص تفویض اختیار به دانشگاه‌ها (شماره ۲۱/۲۳۸۰۶ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۴) برای اجرا از ورودی‌های سال تحصیلی ۹۴-۹۵ در دانشگاه صنعتی اصفهان تدوین شده است.

ماده ۱. هدف

تعیین چهارچوب قانونی برای اجرای صحیح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته در دانشگاه صنعتی اصفهان است.

ماده ۲. تعاریف

۱. **وزارت:** وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. **دانشگاه:** منظور دانشگاه صنعتی اصفهان است.
۳. **موسسه:** هر یک از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تاسیس از وزارت هستند.
۴. **آموزش رایگان:** تسهیلاتی قانونی که به موجب آن دانشجویان می‌توانند بدون پرداخت شهریه و صرفاً با سپردن تعهد خدمت، تحصیل کنند.
۵. **دانشجو:** فردی که در یکی از رشته‌های دوره تحصیلی کارشناسی ارشد ناپیوسته برابر ضوابط، پذیرفته شده، ثبت نام کرده، و مشغول به تحصیل است.
۶. **دانش‌آموخته:** فردی که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده است.
۷. **مرخصی تحصیلی:** مدت زمان مشخصی که دانشجو، برابر ضوابط معین، به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.
۸. **انصراف تحصیلی:** فرآیندی که در آن دانشجو به طور خود خواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.
۹. **حضور:** شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو در آن تمام تحصیل خود را به صورت چهره به چهره و تمام وقت به انجام می‌رساند.
۱۰. **غیرحضور:** شیوه‌ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در تمام طول تحصیل الزامی نیست.
۱۱. **نیمه‌حضور:** شیوه‌ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیرحضور انجام می‌شود.
۱۲. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیات علمی دارای مدرک دکتری یا حداقل با مرتبه استادیاری است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان‌نامه و یا رساله به عهده دارد و از میان اعضای هیات علمی دانشگاه (یا خارج از دانشگاه با مجوز موسسه مبدا) انتخاب می‌شود.
۱۳. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیات علمی است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پایان‌نامه و یا رساله به عهده دارد و از میان اعضای هیات علمی دانشگاه و یا متخصصان خارج از دانشگاه انتخاب می‌شود.
۱۴. **مدرس:** فردی که به آموزش و مهارت آموزی در یک دانشگاه به صورت تمام وقت، نیمه وقت یا پاره وقت اشتغال دارد.
۱۵. **برنامه درسی:** مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس و فعالیت‌های هر رشته تحصیلی است که اهداف مشخصی را دنبال می‌کند.

۱۶. **واحد درسی:** مقدار مفاهیم یا مهارت‌هایی که برای فراگیری دانشجو در طول یک نیمسال تحصیلی یا زمان معادل آن در نظر گرفته می‌شود. هر واحد درسی نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.

۱۷. **شورا:** شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده است که براساس آیین نامه جامع مدیریت دانشگاه‌ها تشکیل می‌شود.

۱۸. **گروه آموزشی:** بنیادی ترین واحد علمی دانشگاه متشکل از تعدادی عضو هیات عملی است که دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی هستند.

۱۹. **درس جبرانی:** درسی است که به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورا، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، ضروری است.

۲۰. **رشته تحصیلی:** یک برنامه آموزشی است که با محتوا و روش شناسی خاص، در قالب برنامه درسی اجرا می‌شود.

۲۱. **دوره کارشناسی ارشد:** یک دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و حداقل شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۲. **شیوه آموزشی - پژوهشی:** شیوه‌ای است که محتوای برنامه درسی مربوط به آن علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر پایان‌نامه نیز می‌باشد.

۲۳. **شیوه آموزش محور:** شیوه‌ای است که دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان‌نامه دانش‌آموخته می‌شود.

۲۴. **نیمسال تحصیلی:** هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.

۲۵. **پایان‌نامه:** بخشی از شیوه آموزشی - پژوهشی است که در یک زمینه مشخص رشته تحصیلی و با راهنمایی استاد راهنما انجام می‌شود.

۲۶. **هیات داوران:** اعضای هیات علمی هستند که برای ارزیابی پایان‌نامه دانشجو در دوره کارشناسی ارشد مطابق دستورالعمل اجرای مصوب دانشگاه انتخاب می‌شوند.

ماده ۳. شرایط ورود به دوره

- داشتن صلاحیت‌های عمومی ورود به دوره برابر ضوابط،
- دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تایید وزارت،
- قبولی در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق مقررات مصوب وزارت.

ماده ۴. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره. دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب را با رعایت ضوابط برای دانشجویان خارجی و یا دوره‌های بین‌المللی به زبان غیرفارسی ارائه نماید.

ماده ۵. دانشگاه موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب دانشگاه و یا شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

ماده ۶. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، دو سال (چهار نیمسال) است.

تبصره. در صورتی که دانشجوی مشمول آموزش رایگان در مدت مقرر دانش‌آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. افزایش سنوات تحصیلی در نیمسال اول به صورت رایگان و در نیمسال دوم با دریافت هزینه طبق تعرفه مصوب هیات امنای دانشگاه انجام می‌شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش‌آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم است.

ماده ۷. تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است که از این تعداد، در شیوه

- آموزشی - پژوهشی ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان نامه و مابقی به صورت واحدهای آموزشی می باشد.
- تبصره.** دانشجوی در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد درسی انتخاب کند. دانشجوی در آخرین نیمسال تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.
- ماده ۸.** چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره تحصیلی، رشته و یا گرایش با رعایت پیش نیاز هر درس طبق برنامه درسی مصوب، بر عهده گروه آموزشی و تایید شورا است.
- ماده ۹.** تعداد واحدهای دروس جبرانی به تشخیص گروه آموزشی و تایید شورا حداکثر ۱۲ واحد است.
- تبصره ۱.** کسب نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی، الزامی است ولی نمره مذکور در میانگین نیمسال و کل دانشجوی محاسبه نمی شود.
- تبصره ۲.** زمان استفاده شده برای دروس جبرانی در سقف سنوات تحصیلی دانشجوی محاسبه می شود.
- ماده ۱۰.** در دانشگاه و موسسه های آموزش عالی دولتی، آموزش رایگان برای هر دانشجوی، در دوره کارشناسی ارشد صرفاً یک بار امکان پذیر است.
- ماده ۱۱.** تحصیل همزمان در دوره کارشناسی ارشد در موسسه ها (اعم دولتی و غیردولتی) ممنوع است.
- ماده ۱۲.** برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انجام می شود.
- ماده ۱۳.** ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجوی در هر درس از سوی مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت دانشجوی در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون کتبی مستمر و پایانی برای دروس نظری در طول و پایان هر نیمسال تحصیلی انجام می شود و بر مبنای عددی از صفر تا بیست قابل محاسبه است.
- ماده ۱۴.** حضور دانشجوی در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.
- تبصره ۱.** اگر دانشجوی در طول نیمسال تحصیلی در یک درس بیش از سه جلسه یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند نمره آن درس صفر و یا براساس تکالیف و امتحان میان ترم می باشد و در صورت تشخیص موجه بودن غیبت از سوی دانشگاه، آن درس حذف می شود.
- تبصره ۲.** در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجوی در پایان هر نیمسال به تشخیص دانشگاه، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجوی به کمتر از ۸ واحد درسی برسد در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود، اما میانگین نمرات این نیمسال در مشروط شدن دانشجوی بی تاثیر است.
- تبصره ۳.** نحوه حضور دانشجوی در جلسات کلاس درس در دوره های نیمه حضوری و غیرحضوری طبق دستورالعمل مصوب دانشگاه انجام می شود.
- ماده ۱۵.** در شرایط خاص، حذف یک یا تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجوی و تایید دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.
- ماده ۱۶.** حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است.
- تبصره.** مردودی در یک یا چند درس در معدل نیمسال و کل محاسبه می شود.
- ماده ۱۷.** چنانچه میانگین نمرات دانشجوی در هر نیمسال کمتر از ۱۴ باشد، دانشجوی در آن نیمسال مشروط تلقی می شود.
- تبصره.** دانشجویی که دو نیمسال اعم از متوالی و یا متناوب مشروط شود از تحصیل محروم می شود.
- ماده ۱۸.** دانشجوی می تواند با موافقت دانشگاه و احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.
- تبصره.** بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی در صورت تایید پزشک معتمد دانشگاه، ماموریت همسر یا والدین، با احتساب و یا بدون احتساب در سنوات تحصیلی در اختیار دانشگاه است.
- ماده ۱۹.** دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به مرکز تحصیلات

تکمیلی دانشگاه تسلیم کند. دانشجوی مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره. تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل، بر عهده دانشگاه است.

ماده ۲۰. تغییر رشته، انتقال و میهمانی در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.

تبصره ۱. معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجوی در موسسه قبلی طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه امکان‌پذیر است.

تبصره ۲. به ازای هر ۸ تا ۱۴ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی کاسته می‌شود.

ماده ۲۱. دانشجوی موظف است قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، موضوع پایان‌نامه خود را با نظر استاد راهنما و تایید گروه آموزشی و شورا انتخاب کند.

تبصره ۱. شرایط و نحوه انتخاب استاد راهنمای خارج از دانشگاه یا در رشته‌هایی که عضو هیات علمی با مرتبه علمی استادیار وجود نداشته باشد طبق دستورالعمل دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۲. انتخاب استاد مشاور، به پیشنهاد استاد راهنما و تایید گروه آموزشی و شورا، از اعضای هیات علمی همان گروه یا خارج از گروه و یا دانشگاه امکان‌پذیر است.

ماده ۲۲. دانشجوی پس از تدوین پایان‌نامه و تایید استاد راهنما، موظف است با رعایت ضوابط دانشگاه در حضور هیات داوران از پایان‌نامه خود دفاع کند.

ماده ۲۳. نمره پایان‌نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)
- متوسط (۱۴-۱۵/۹۹)
- خوب (۱۶-۱۷/۹۹)
- خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹)
- عالی (۱۹-۲۰)

ماده ۲۴. ملاک دانش‌آموختگی، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ بر اساس واحدهای آموزشی و دفاع از پایان‌نامه است.

تبصره. چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی دوره کمتر از ۱۴ باشد دانشجوی اجازه دفاع از پایان‌نامه را ندارد و تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداقل ۱۰ واحد از درس‌های مردودی یا سایر دروس که مورد تایید کمیته تحصیلات تکمیلی دانشکده باشد، معدل خود را به حداقل ۱۴/۰۰ برساند. در این صورت اجازه دفاع از پایان‌نامه به وی داده می‌شود.

ماده ۲۵. چنانچه دانشجویی تمام واحدهای آموزشی دوره را با میانگین کل حداقل ۱۴ گذرانده باشد ولی نتواند یا نخواهد از پایان‌نامه خود دفاع کند باید در مدت مجاز تحصیلی، معادل تعداد واحد پایان‌نامه و طبق نظر گروه آموزشی و تایید شورا، واحد یا واحدهای درسی مرتبط را با رشته تحصیلی اخذ و با میانگین کل حداقل ۱۴ بگذراند تا در دوره مذکور به شیوه آموزش محور دانش‌آموخته شود. نوع شیوه دانش‌آموختگی در دانشنامه قید می‌شود.

تبصره. دانشجویی که به هر دلیل نتواند دوره تحصیل را به پایان برساند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطا می‌شود.

ماده ۲۶. چنانچه دانشجوی درحین تدوین پایان‌نامه اقدام به تخلف علمی (سرقت علمی، جعل، تقلب، کپی‌برداری و غیره) نماید و این موضوع از سوی دانشگاه اثبات شود، از ادامه تحصیل محروم و صرفاً گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده دریافت می‌کند.

تبصره. احراز و اثبات تخلف علمی دانشجوی پس از اتمام پایان‌نامه از سوی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده

خواهد شد.

ماده ۲۷. تاریخ پایان نیمسال برای دانش‌آموختگی توسط دانشگاه تعیین می‌شود.

ماده ۲۸. دانشگاه می‌تواند بخشی از اختیارات خود در این آیین‌نامه را به گروه آموزشی، شورا و یا یک کمیته منتخب، تفویض کند.

ماده ۲۹. مسئولیت حسن اجرای این شیوه‌نامه و هر گونه پاسخگویی قانونی مترتب بر آن بر عهده واحدهای مختلف دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده دانشگاه است.

ماده ۳۰. شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته دانشگاه صنعتی اصفهان در ۳۰ ماده و ۱۹ تبصره در تاریخ ۱۳۹۴/۹/۲۵ و ۱۳۹۵/۱۲/۱۸ در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۴ و به بعد به تصویب رسید و از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۴-۹۵ لازم‌الاجرا می‌باشد.